

Αρχή Διασφάλισης & Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Αποτίμηση και Προγραμματισμός Δράσεων Διασφάλισης Ποιότητας

Συναντήσεις Εργασίας (20 & 21/03/2017)

Αρχή Διασφάλισης & Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

**«Αποτελέσματα Εξωτερικής Αξιολόγησης των Ιδρυμάτων:
τα σημαντικότερα ευρήματα και συμπεράσματα»**

Καθηγήτρια Νικολέττα Παϊσίδου
Πρόεδρος της ΑΔΙΠ

Η Αξιολόγηση των Ιδρυμάτων

- Η ΑΔΙΠ, στο πλαίσιο της αποστολής της, πραγματοποίησε την εξωτερική αξιολόγηση όλων των Α.Ε.Ι. της χώρας (22 Πανεπιστημίων και 14 ΤΕΙ), κατά το διάστημα Οκτώβριος 2015 – Ιούλιος 2016.
- Τα Ιδρύματα αξιολογήθηκαν ως προς τη συνολική λειτουργία, τη στρατηγική, τους στόχους, τις δομές, τις διαδικασίες και τους κανονισμούς, τα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα και τις υπηρεσίες τους.
- Η αξιολόγηση δεν είχε συγκριτικό χαρακτήρα και δεν στόχευε σε κατάταξη (ranking) των ΑΕΙ.
- Κύριος σκοπός της αξιολόγησης των ΑΕΙ είναι η βαθύτερη απόκτηση αυτογνωσίας, καθώς και η βελτίωσή τους, μέσω διαδικασιών των ίδιων των Ιδρυμάτων.

Σκοπός Δημοσίευσης Αποτελεσμάτων

Η ΑΔΙΠ δημοσίευσε τις Εκθέσεις Εξωτερικής Αξιολόγησης των ΑΕΙ, με σκοπό:

- τη διασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών, την πληροφόρηση των πολιτών και την υποστήριξη των ΑΕΙ.
- την ενημέρωση της Πολιτείας, με τρόπο ο οποίος να συνεισφέρει εποικοδομητικά στην Εθνική Στρατηγική για την Παιδεία.

Μεθοδολογία

Για κάθε ΑΕΙ αξιολογήθηκαν συνολικά 26 πεδία δραστηριοτήτων, που κατανέμονται σε 4 άξονες, ως εξής:

- *Τήρηση των διαδικασιών αξιολόγησης (2 πεδία)*
- *Στρατηγικές του αξιολογούμενου Ιδρύματος για κάθε επιμέρους δραστηριότητα (13 πεδία)*
- *Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας (10 πεδία)*
- *Λειτουργία της Κεντρικής Διοίκησης (1 πεδίο)*

Ανταπόκριση των ΑΕΙ στις Διαδικασίες

Θετικά ευρήματα

- ποιότητα και επάρκεια τεκμηρίωσης, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων.
- προθυμία ανταπόκρισης σε περαιτέρω παροχή πληροφοριών
- τήρηση του προγραμματισμού
- αποτελεσματικότητα των συναντήσεων αξιολόγησης
- συνεργατική κουλτούρα των εμπλεκόμενων μερών

Ανταπόκριση των ΑΕΙ στις Διαδικασίες

Αρνητικά ευρήματα

- ανεπαρκής τεκμηρίωση σε ορισμένες περιπτώσεις εσωτερικής αξιολόγησης
- μη επικαιροποιημένα στοιχεία εσωτερικής αξιολόγησης
- απουσία στρατηγικού σχεδιασμού και προγραμματισμού
- μη αξιοποίηση των συστάσεων προηγούμενων εξωτερικών αξιολογήσεων των Τμημάτων, σε ορισμένες περιπτώσεις.

Ανταπόκριση των ΑΕΙ στις διαδικασίες

Συστάσεις

- αύξηση συμμετοχής των φοιτητών στις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας
- διαμόρφωση περαιτέρω κινήτρων για τη δημιουργία κουλτούρας ποιότητας στο Ίδρυμα
- ταχύτερη προώθηση της αιτούμενης, κατά περίπτωση, τεκμηρίωσης και σύνταξη περιλήψεων της εσωτερικής έκθεσης

Στρατηγικές αξιολογούμενων Ιδρυμάτων (Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης, Έρευνας, Κοινωνική, κ.λπ.)

Θετικά ευρήματα

- ποιότητα και ποσότητα της έρευνας
- ύπαρξη δομών για την απασχόληση των πτυχιούχων
- διαχείριση των χρηματοοικονομικών θεμάτων
- εύρεση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης
- κτηριακές εγκαταστάσεις και εργαστήρια σε ορισμένες περιπτώσεις
- σύνδεση με την κοινωνία
- στρατηγική της φοιτητικής πρόνοιας (π.χ. σίτιση κ.λπ.)
- στρατηγική για τις υποτροφίες σε ορισμένες περιπτώσεις

Στρατηγικές αξιολογούμενων Ιδρυμάτων

(Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης, Έρευνας, Κοινωνική, κ.λπ.)

Αρνητικά ευρήματα

- απουσία στρατηγικού σχεδιασμού και ανεπαρκής κάλυψη επιμέρους τομέων του
- έλλειμμα συντονισμού στη διαδικασία στρατηγικού προγραμματισμού
- μη ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα στη στοχοθέτηση
- ανεπαρκές πληροφοριακό σύστημα διοίκησης και τεκμηρίωσης

Στρατηγικές αξιολογούμενων Ιδρυμάτων

(Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης, Έρευνας, Κοινωνική, κ.λπ.)

Αρνητικά ευρήματα

- έλλειμμα συντονισμού στη στρατηγική της έρευνας σε ορισμένες περιπτώσεις
- ανεπαρκής στρατηγική εξωστρέφειας, διεθνοποίησης και κινητικότητας
- περιορισμένη αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ: εξωτερικά εμπόδια για το σχεδιασμό της στρατηγικής (περιορισμοί στη διοίκηση και στην οικονομική λειτουργία)

Στρατηγικές αξιολογούμενων Ιδρυμάτων (Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης, Έρευνας, Κοινωνική, κ.λπ.)

Συστάσεις

- μεγαλύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης των Ιδρυμάτων
- ενίσχυση της στρατηγικής των Ιδρυμάτων για την έρευνα και συστηματοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας
- εξορθολογισμός στη διαχείριση των οικονομικών των ΑΕΙ
- ενίσχυση καινοτομίας και αριστείας στην έρευνα
- ενίσχυση κινητικότητας και διεθνοποίησης
(παροχή εκπαιδευτικών δράσεων στην αγγλική γλώσσα)

Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (ΠΠΣ)

Θετικά ευρήματα

- εφαρμογή συστάσεων προηγούμενων εξωτερικών αξιολογήσεων Τμημάτων
- εναρμόνιση του περιεχομένου τους με την αγορά εργασίας
- στενή σχέση θεωρίας και πρακτικών εφαρμογών σε ορισμένα ΠΠΣ
- διασύνδεση με την τοπική κοινωνία
- σύνδεση διδασκαλίας, έρευνας και πρακτικής άσκησης
- συνεργασία φοιτητών και διδασκόντων σε ορισμένες περιπτώσεις
- ποιότητα διδακτικού προσωπικού
- ηλεκτρονικές υπηρεσίες ακαδημαϊκής υποστήριξης

Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (ΠΠΣ)

Αρνητικά ευρήματα

- περικοπές στη χρηματοδότηση
- έλλειψη ανθρώπινων και τεχνολογικών πόρων
- υπερβολικά υψηλή αναλογία φοιτητών - καθηγητών
- παρατεταμένος χρόνος φοίτησης
- χαμηλό ποσοστό παρακολούθησης των μαθημάτων
- χαμηλή σύνδεση θεωρητικών μαθημάτων και των πρακτικών τους εφαρμογών (όπως τα εργαστήρια), σε κάποιες περιπτώσεις.

Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (ΠΠΣ)

Συστάσεις

- σύνδεση ΠΠΣ με τα μαθησιακά αποτελέσματα
- ενεργοποίηση μέτρων για τη διασφάλιση της συστηματικής παρακολούθησης των φοιτητών
- οργάνωση ατομικής συμβουλευτικής και διδασκαλίας προς όφελος των φοιτητών
- τυποποίηση διαδικασιών και χρονικής περιόδου αναμόρφωσης των ΠΠΣ
- λήψη μέτρων για την καλύτερη διασύνδεση των ΠΠΣ με την εθνική οικονομία και την κοινωνία

Θετικά ευρήματα

- προσφορά ευρέος φάσματος γνωστικών αντικειμένων, από τα οποία αρκετά έχουν καινοτόμο και διεπιστημονικό χαρακτήρα
- προσαρμογή στις νέες τεχνολογίες
- πολύ μεγάλη ζήτηση σε ορισμένες περιπτώσεις
- διασύνδεση με την αγορά εργασίας
- προσανατολισμός σε ορισμένες περιπτώσεις για ερευνητική ή ακαδημαϊκή καριέρα
- στελέχωση από εξειδικευμένους διδάσκοντες

Αρνητικά ευρήματα

- αδυναμίες στις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας
- δυσανάλογη αύξηση σε σχέση με τη διαθέσιμη υποδομή
- έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού
- πρόβλημα βιωσιμότητας, λόγω υποχρηματοδότησης
- αδυναμία προσέλκυσης φοιτητών από το εξωτερικό

Συστάσεις

- βελτίωση πλαισίου διασφάλισης ποιότητας
- καθιέρωση σταθερού πλαισίου συνεργασίας με απόφοιτους και άλλους κοινωνικούς εταίρους
- αύξηση αριθμού προγραμμάτων στην αγγλική γλώσσα
- εφαρμογή κεντρικού σχεδιασμού και συντονισμού της λειτουργίας, με κοινό όραμα σε επίπεδο Ιδρύματος
- επανεξέταση τρόπων χρηματοδότησης
- ενίσχυση κινήτρων αριστείας

Θετικά

- παρακολούθηση της προόδου της έρευνας των υποψηφίων διδακτόρων.

Αρνητικά

- έλλειψη κεντρικά δομημένων διδακτορικών προγραμμάτων με καθορισμένους εσωτερικούς κανονισμούς και εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Συστάσεις

- ανάπτυξη ενός πιο δομημένου ακαδημαϊκά και διοικητικά συστήματος προσφοράς των διδακτορικών σπουδών
- εγγραφές με κριτήρια τους διαθέσιμους πόρους, την αριστεία και τις ανάγκες των ερευνητικών προγραμμάτων
- συνεχής αξιολόγηση της προόδου όλων των διδακτορικών φοιτητών
- υποστήριξη συμμετοχής των υποψηφίων διδακτόρων σε συνέδρια, ως προϋπόθεση ενίσχυσης εξωστρέφειας και διεθνοποίησης

Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας

Γενικά ευρήματα

- στοιχειώδης εφαρμογή των ΕΣΔΠ για τα οποία ωστόσο υπάρχουν μεγάλα περιθώρια βελτίωσης
- έλλειψη διαδικασιών ποιότητας και ανεπάρκεια αριθμού προσωπικού και εξειδίκευσής του

Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας

Συστάσεις

- διαμόρφωση ιδρυματικής πολιτικής για τη Διασφάλιση Ποιότητας (bottom up και top-down) σε επίπεδο Ακαδημαϊκής Μονάδας και Ιδρύματος
- κάλυψη όλων των στρατηγικών στόχων του Ιδρύματος, στο πλαίσιο της Διασφάλισης Ποιότητας.
- εσωτερική οργάνωση και στελέχωση των ΜΟΔΙΠ
- αύξηση της αλληλεπίδρασης των ΟΜΕΑ με τις ΜΟΔΙΠ
- ενίσχυση της συμμετοχής των φοιτητών στο ΕΣΔΠ
- διοργάνωση δράσεων καλλιέργειας κουλτούρας ποιότητας από τις ΜΟΔΙΠ

Λειτουργία Κεντρικής Διοίκησης

Θετικά

- ικανοποιητικού επιπέδου υπηρεσίες βιβλιοθήκης και πληροφορικής
- σημαντική συμβολή των γραφείων δημοσίων σχέσεων
- ικανοποιητική λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών

Αρνητικά

- ανεπαρκής κάλυψη θέσεων προσωπικού

Συστάσεις

- επανασχεδιασμός της διάρθρωσης των υπηρεσιών
- θέσπιση κριτηρίων επιβράβευσης προσωπικού
- βελτίωση εγκαταστάσεων ΑΜΕΑ

Συμπεράσματα

- ❑ τα Ιδρύματα διαθέτουν, μεταξύ άλλων: καλή ηγεσία, υπηρεσίες, ανθρώπινο δυναμικό και παρουσιάζουν έντονη ερευνητική δραστηριότητα
- ❑ Επισημαίνεται ως ανησυχητική η πορεία εξάντλησης των πόρων των ΑΕΙ, δηλαδή, τόσο η μειωμένη χρηματοδότησή τους όσο και η αποστελέχωσή τους
- ❑ Ζητούμενο παραμένει η «χαλάρωση» του ασφυκτικού νομοθετικού πλαισίου για τα διοικητικά και οικονομικά θέματα των ΑΕΙ, γεγονός το οποίο διογκώνει και τη γραφειοκρατία

Επίλογος

- ❑ Εν κατακλείδι, η επίλυση των βασικότερων προβλημάτων των ΑΕΙ προϋποθέτει τον στρατηγικό τους προγραμματισμό
- ❑ Στον στρατηγικό σχεδιασμό θα πρέπει να περιλαμβάνεται η πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος
- ❑ Η εφαρμογή αυτής της πολιτικής θα πρέπει να υποστηρίζει την πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών και του ΕΣΔΠ

Αρχή Διασφάλισης & Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Καθηγήτρια Νικολέττα Παϊσίδου
Πρόεδρος της ΑΔΙΠ